

Міністрів України від 20 трав. 2022 р. № 610. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/610-2022-п#Text> (дата звернення: 23.10.2023).

6. Розслідування Архів – НБРТ. *НБРТ*. URL: <https://nbaai.gov.ua/enquiry/> (дата звернення: 23.10.2023).

7. Nechyporuk, M., Pavlikov, V., Ivanović, A., Filipenko, N. (2021). Forensic Science Possibilities Within The Framework Of Criminal Proceedings While Aviation Accidents (Review Article). *Archives of Criminology and Forensic Sciences*. 1(3). 56-64. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.3.2021.05>

8. Безпілотні авіаційні комплекси для вирішення екологічних завдань / В.Н. Кобрин, Н.В. Нечипорук, Н.В. Кобрина. *Екологічна безпека*. 2014. Вип. 2. С. 43-50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ekbez_2014_2_9.

9. Here's how airplane crash investigations work, according to an aviation safety expert. URL: <https://theconversation.com/heres-how-airplane-crash-investigations-work-according-to-anaviation-safety-expert-113602>.

10. Current genetic methodologies in the identification of disaster victims and in forensic analysis / E. Ziętkiewicz та ін. *Journal of Applied Genetics*. 2011. Т. 53, № 1. С. 41–60. URL: <https://doi.org/10.1007/s13353-011-0068-7> (дата звернення: 24.10.2023).

УДК 341.226(043.2)

Колонська В.М., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Гольдберг Н.О., к.ю.н.

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ В АЕРОПОРТУ

Впровадження заходів безпеки в аеропорту є основним аспектом забезпечення безпеки пасажирів та персоналу. Ці заходи включають різноманітні процедури та технології, які мають на меті запобігання небажаним подіям та забезпечення безпеки польотів. Забезпечення повітряних перевезень пасажирів, вантажів і пошти залишається актуальним і сьогодні. На законодавчому рівні розроблені та закріплені авіаційні правила «Інструкція з організації та здійснення контролю на безпеку в аеропортах України»

Пасажири та їхній багаж підлягають обов'язковій перевірці перед посадкою на літак, це включає перевірку документів, проходження металодетектора та рентгенівського сканування багажу. Аеропорти мають системи контролю доступу, які обмежують доступ до обмежених зон, це включає використання пропусків, біометричних систем та відеоспостереження. Також вони використовують різні технології для виявлення заборонених предметів, таких як зброя або вибухові речовини, це можуть бути ручні металодетектори, сканери

тіла або системи виявлення вибухових речовин. В аеропортах встановлені системи відеоспостереження, які допомагають виявляти та відслідковувати негативну діяльність або інциденти безпеки. Персонал аеропорту проводить навчання з питань безпеки, щоб бути готовими реагувати на можливості загрози та інциденту.

Авіаційний транспорт складається з особового складу, матеріально-технічної бази, спеціальних служб, наземного обладнання баз та аеродромів, школи підготовки персоналу, органів управління та спеціалізованих установ та інших структур. Метою авіаційної безпеки є досягнення надійної захищеності працюючих у навколишньому середовищі, виробництві, діяльності, транспорті, аеродромних споруд, розвантажувально-навантажувальних терміналів, а також забезпечення безпеки обслуговуючого персоналу та пасажирів у разі аварій, катастроф, надзвичайних ситуаціях.

Принципами забезпечення безпеки на повітряному транспорті є: дотримання законності, прав і свобод людини і громадянина при забезпеченні безпеки на повітряному транспорті; збереження життя та здоров'я людей, мінімізація шкоди та шкоди їх життю та здоров'ю, майну та навколишньому середовищу; поєднання інтересів держави, суспільства та особистості і їх взаємна відповідальність за забезпечення безпеки на повітряному транспорті; системний підхід до забезпечення безпеки на повітряному транспорті з урахуванням загроз різного характеру; запобіжний характер заходів щодо забезпечення безпеки на повітряному транспорті; фінансування заходів щодо забезпечення безпеки на повітряному транспорті; розумне втручання держави в господарську діяльність суб'єктів авіаційної діяльності при забезпеченні безпеки на повітряному транспорті; гармонізація законодавства держав-учасниць СНД в сфері забезпечення безпеки на повітряному транспорті [1].

Ефективність забезпечення авіаційної безпеки залежить від виконання та дотримання чинного законодавства. Важливою передумовою підвищення ефективності авіаційної безпеки є належний рівень розвитку інфраструктури для розширення охоплення інноваційно-інформаційних центрів, а також відповідні економічні умови та науково-технічний прогрес. Також впливають особливості суспільства на показники ефективності авіаційної безпеки.

Для забезпечення аеропорту системами безпеки важливо змодельовувати рішення багатьох поширених завдань, забезпечити оперативне виявлення та усунення можливих загроз, налагодити

можливість надання даних для прийняття рішень. Саме тому важливо використовувати швидкодіючі, високоефективні та надійні системи безпеки в аеропорту [2]. Підвищення ефективності авіаційної безпеки полягає щоб при мінімальній кількості залучених ресурсів і при чіткому виконанні вимог законодавства з питань авіаційної безпеки досягти максимального збільшення бажаного результату.

Сучасна система авіаційної безпеки для авіакомпаній включає: превентивні заходи, дії у надзвичайних ситуаціях, участь яких передбачено за планом дій у надзвичайній ситуації, відповідальність та роль кожного відомства залежно від типу надзвичайної ситуації, порядок використання сил і засобів у ході ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Згідно з законодавством України суб'єкти авіаційної діяльності можуть проводити превентивні заходи безпеки. До заходів попередження вчинення діянь проти безпеки цивільної авіації відповідно до ст. 87 Повітряного кодексу України відносяться: оцінка ризиків та рівня загрози безпеці цивільної авіації з метою впровадження відповідних рівню загрози заходів безпеки; визначення всіх або окремих рейсів будь-якого експлуатанта як рейси підвищеного ризику із застосуванням посиленних заходів безпеки в аеропортах України, а також включення за окремим рішенням Кабінету Міністрів України до складу екіпажу повітряного судна озброєних спеціально підготовлених працівників правоохоронних органів на невизначений або певний час залежно від рівня загрози; визначення переліку держав та аеропортів, до яких тимчасово заборонено чи обмежено польоти повітряних суден експлуатантів; з метою унеможливлення пронесення на борт повітряного судна або в зону обмеженого доступу, що охороняється, зброї, вибухівки або інших небезпечних предметів, речовин тощо, які можуть бути використані для здійснення акту незаконного втручання і пронесення яких не дозволяється [3].

Таким чином, забезпечення безпеки в авіації є надзвичайно важливим завданням для всіх учасників авіаційної галузі. Вищезазначені заходи та принципи, визначені для забезпечення безпеки на повітряному транспорті, свідчать про комплексність підходу. Заходи безпеки включають у себе контроль доступу, технологічні інновації, підготовку персоналу, а також планування та реагування на надзвичайній ситуації. Для ефективного забезпечення авіаційної безпеки необхідно постійно оцінювати ризики та рівень загрози, вживати відповідні заходи безпеки та мати систему реагування за допомогою надзвичайної ситуації. Важливо

пам'ятати, що безпека в авіації не лише технічне завдання, але і соціокультурний феномен, який вимагає урахування різних аспектів, таких як вік, стать, менталітет та інші особливості суспільства. Реалізація цих принципів та заходів безпеки є ключовою для забезпечення безпеки в авіації та забезпечення надійності польотів і захисту життя та здоров'я пасажирів та персоналу. Тому, провадження заходів безпеки в аеропорту є постійним процесом, який вимагає постійного оновлення та вдосконалення. Аеропорти постійно працюють над покращенням систем безпеки, щоб забезпечити безпеку пасажирів та персоналу.

Література

1. Аскерова М.К. Технології підвищення рівня авіаційної безпеки в аеропорту. 2020. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/45088>
2. Соловійова О.О., Валько А.М. Передумови впровадження заходів безпеки в аеропорту. 2020. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/56180>
3. Повітряний кодекс України від 19 трав. 2011 р. № 3393-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#n796>

УДК 343.346 (477)(043.2)

Колонська В.М., здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Майстро Д.М., старший викладач

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ РУХУ АБО ЕКСПЛУАТАЦІЇ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

На сьогоднішній день у Кримінальному кодексі України (далі – КК України) відповідальність за кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту передбачена в диспозиціях ст.ст. 276-292 розділу XI КК України. Під транспортними кримінальними правопорушеннями розуміють суспільно небезпечні діяння, які посягають на безпеку руху та експлуатацію всіх видів транспорту.

Відповідно до ст. 276 КК України порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту, яка складається з трьох частин і у якій зазначено опис об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, а саме вона проявляється у порушенні правил безпеки працівниками